
Vergaderjaar 2026-2027

36 917 Wijziging van de Mediawet 2008 in verband met de versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau

F **TWEEDE VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP¹**
Vastgesteld 13 oktober 2026

Inleiding

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben met belangstelling kennisgenomen van de nota naar aanleiding van het verslag inzake het wetsvoorstel tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met de versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau.² De leden van de fracties van **PRO, BBB, VVD, D66, CDA, FVD** en **OPNL** bedanken de regering voor de beantwoording van de vragen en wensen naar aanleiding daarvan nog een aantal vervolgvragen te stellen en/of opmerkingen te maken. De leden van de fractie **PRO** sluiten zich bij de vragen van de fractie **OPNL** aan. Het lid van de fractie **OPNL** sluit zich bij de vragen van de fracties van **PRO** en **CDA** aan.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van **PRO**

De leden van de fractie van **PRO** hebben naar aanleiding van de nota naar aanleiding van het verslag³ de volgende vervolgvragen aan de regering.

1. In de eerste ronde hebben de leden van de fractie van **PRO** vragen gesteld over de onafhankelijkheid van het programmabeleid bepalend orgaan (hierna: pbo). De regering heeft uitgelegd dat het pbo een onafhankelijk orgaan is,⁴ maar de leden van de **PRO**-fractie vragen zich nog altijd af of en hoe de lokale omroepen invloed uit kunnen oefenen op de benoemingen van pbo-leden. Graag zien zij een uitvoeriger antwoord hierop. Genoemde leden vragen zich verder af op grond waarvan de regering de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO) voldoende onafhankelijk en onpartijdig acht om te bemiddelen in een geschil tussen een pbo en het bestuur, de directie of de hoofdredactie, terwijl omroepbestuurders en directeuren binnen de NLPO structureel zijn vertegenwoordigd en pbo's niet. Kan een pbo zich rechtstreeks tot het Commissariaat voor de Media wenden wanneer bemiddeling door de NLPO niet tot een bevredigende oplossing leidt? Daarnaast informeren genoemde leden hoe onafhankelijke behandeling wordt gewaarborgd wanneer een bestuurder of directeur die partij is bij een geschil zelf lid is van het College van Omroepen en de overige leden zijn directe sectorcollega's. Kan de regering toelichten waarom er niet is gekozen voor een externe onafhankelijke bemiddelaar of geschillencommissie?

¹ Samenstelling:

Van Apeldoorn (SP), Beukering (Fractie-Beukering), Van Bijsterveld (JA21), Doornhof (CDA), Fiers (PRO), Van Gasteren (Fractie-Van Gasteren), Van der Goot (OPNL), Jaspers (BBB), Karaaslan (D66), Kemperman (FVD), Van Kesteren (PVV), Van Knapen (BBB), Lagas (BBB), Van Meenen (D66), Musa (VVD), Nicolai (PvdD), Perin-Gopie (Volt), Ramsodit (PRO), Rietkerk (CDA) (voorzitter), Van Rooijen (50PLUS), Roovers (PRO), Rosenmöller (PRO), Van de Sanden (Fractie-Van de Sanden), Straus (VVD), Talsma (ChristenUnie), Veldhoen (PRO) (ondervoorzitter), Visseren-Hamakers (Fractie-Visseren-Hamakers), De Vries (SGP), Walenkamp (Fractie-Walenkamp)

² *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E.

³ Ibid.

⁴ *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E, p. 6.

Verder vragen de leden van de fractie van PRO zich af of de regering voornemens is om een evaluatie uit te voeren naar de onafhankelijkheidspositie van de pbo's na ingang van het nieuwe stelsel?

2. In de wet is op dit moment geen duidelijke verplichting voor de informatievoorziening aan pbo's opgenomen en hetzelfde geldt voor een tijdige, schriftelijke en gemotiveerde reactie op zijn adviezen. Dit verzwakt de positie en de controlerende taak van het pbo. Kan de regering toelichten waarom deze normen ontbreken? Graag ontvangen de leden van de PRO-fractie een uitgebreide reflectie hierop.

Als de omroep niet voldoende informatie verstrekt, of anderszins adviezen zonder motivering terzijde legt, kan een pbo zich rechtstreeks tot het Commissariaat voor de Media wenden? Zo ja, welke instrumenten heeft het Commissariaat ter beschikking om hierin op te treden?

3. In de eerste termijn van schriftelijke vragen hebben de leden van de fractie van PRO gevraagd: *"Hoe wordt bij de overgang naar een streekomroep de eerste pbo-samenstelling onafhankelijk en transparant vastgesteld, en wie ziet toe op de naleving van de benoemingsprocedure wanneer meerdere partijen kandidaten voordragen?"*⁵ De regering antwoordt weliswaar op de vereisten die gesteld worden aan een pbo en geeft enige toelichting op het toezicht, maar hoe ziet de regering de overgang naar deze nieuwe organisatie voor zich? Hoe wordt de onafhankelijkheid en transparantie van het proces gewaarborgd bij de eerste pbo-samenstelling? De leden van de PRO-fractie ontvangen graag een uitvoeriger antwoord op dit gedeelte van de vraag.
4. De regering stelt dat zij voornemens is om *"lokale publieke omroepen in een nieuwe klasse onder de huidige laagste klasse toe te voegen in artikel 5e van de Regeling normering topinkomens OCW-sectoren."*⁶ Zou de regering kunnen toelichten hoe artikel 5e van de regeling uitgewerkt zal worden? Hoe gaat deze klasse eruitzien, en voor wie wordt deze van toepassing?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de BBB

De leden van de fractie van de BBB willen voorzichtig zijn met het voor democratie en cultuur zo belangrijke omroepbestel, inclusief lokale en regionale omroepen. De leden van de BBB-fractie maken zich zorgen over de wijzigingen die dit wetsvoorstel met zich meebrengt. Meer in het bijzonder maken zij zich zorgen over het goed blijven bedienen van kleinere gemeenschappen, een grotere rol van de overheid, afnemende invloed van de gemeenten, toenemende bureaucratie, een te snelle en ruwe invoering, verdwijnen van te veel goede lokale omroepen, belangenverstrengelingen en vele onduidelijkheden. Daarom stellen genoemde leden de regering de volgende aanvullende vragen.

1. De leden van de BBB-fractie maken zich ernstige zorgen over het feit dat nu goed georganiseerde en nuttige lokale omroepen gedwongen zullen worden te verdwijnen of op te gaan in een van de nieuwe of grotere 80 omroepen waar de regering zegt op uit te willen komen. Kan de regering garanderen dat goed functionerende lokale omroepen niet gedwongen worden te fuseren of te verdwijnen? Als dit niet het geval is, kan de regering dan aangeven waarom niet?
2. Wat is het bereik van de huidige 300 lokale omroepen? Hoeveel wordt ernaar geluisterd en gekeken, ook via internet? Is de regering voornemens te monitoren hoe het bereik van de omroepen zich ontwikkelt na de eventuele invoering van deze wet? Is de regering bereid om de eventuele uitvoering van deze wet op te schorten, dus niet

⁵ Kamerstukken I 2025/26, 36.917, E, p. 6.

⁶ Kamerstukken I 2025/26, 36.917, E, p. 24.

verder te gaan met het verminderen van omroepen, mocht blijken dat het bereik duidelijk afneemt?

3. Jongeren kijken en luisteren ongetwijfeld veel meer naar sociale media en internet dan naar lokale omroepen. Wat is het bereik van de huidige lokale omroepen onder jongeren (onder de 18 jaar)? Nam dit bereik het afgelopen decennium toe of af, en met hoeveel? Als deze trend doorzet, zijn de lokale omroepen dan de gelden van het Rijk (31 miljoen, met bijkomende uitgaven) waard? Als dit het geval is, vragen de leden van de BBB-fractie hoe de regering ervoor wil zorgen dat de lokale omroepen door jongeren bekeken en beluisterd (blijven) worden, zodat het voorgestelde stelsel ook op langere termijn nuttig blijft.
4. Met het wetsvoorstel wordt een norm geïntroduceerd dat ten minste de helft van het media-aanbod in het Nederlands of Fries moet worden uitgezonden.⁷ Is dit niet (veel) te weinig? Is de regering bereid dit percentage te verhogen?
5. Kan de regering aangeven welke openbaar beschikbare (vergelijkende) onderzoeken ten grondslag liggen aan de keuze voor schaalvergroting boven andere modellen voor lokale omroepen? Welke alternatieven zijn daadwerkelijk onderzocht, en waarom is daar niet voor gekozen?
6. Kan de regering aangeven hoe wordt voorkomen dat in het nieuwe stelsel overhead (ook op het departement, Commissariaat voor de Media, NLP0, pbo's) groeit ten koste van lokale journalistiek? Hoeveel van de beschikbare 31 miljoen euro komt straks daadwerkelijk terecht bij lokale journalistiek?
7. Welke harde, meetbare criteria gebruikt de regering om straks vast te stellen of het nieuwe stelsel beter werkt dan het huidige?
8. Kan de regering aangeven waarom een ingrijpende en in de praktijk moeilijk terug te draaien stelselwijziging nu met zoveel urgentie wordt behandeld?
9. Van welke andere landen weet de regering dat zij een goed functionerend lokale omroepstelsel hebben dat vergelijkbaar is met het stelsel dat de regering nu voor Nederland voorstelt?
10. Kan de regering garanderen dat lokale omroepen in overwegend christelijke dorpen, met hun eigen karakter, niet gedwongen zullen moeten opgaan in grotere omroepen zonder dat specifieke karakter?
11. Is het Commissariaat voor de Media volgens de regering nu goed in staat om verantwoord een redelijk oordeel te vellen over een lokale omroep, en straks honderden of tientallen? Als dit niet het geval is: wat moet daarvoor bij het Commissariaat veranderen? Hoeveel meer FTE aan medewerkers zal het nodig hebben?
12. Het voorliggende wetsvoorstel wil lokale omroepen versterken. Welke andere 'zwaktes' dan financiële heeft de regering bij de huidige lokale omroepen geconstateerd? Is een wat rommelige, informele organisatie volgens de regering ook een 'zwakte'? Bij hoeveel omroepen bestaan dergelijke vermeende 'zwaktes'? Maakt dit het huidige voorstel noodzakelijk en proportioneel? Heeft de regering met betrekking tot deze

⁷ Mediawet 2008, art. 2.122; *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E, p. 18.

twee grondbeginselen juridisch advies ingewonnen en als dit het geval is: wie heeft de regering geadviseerd en hoe luidde dat advies?

13. De regering geeft aan dat het geld in het Gemeentefonds voor lokale omroepen voor een deel niet voor dat doel wordt gebruikt.⁸ Heeft de regering overwogen om dit geld via het Gemeentefonds wel te gaan 'oormerken'? Zou dat de nu voorgestelde stelselwijziging grotendeels overbodig maken?
14. De leden van de BBB-fractie vinden lokale omroepen zo belangrijk, dat grote voorzichtigheid wenselijk is. Is de regering bereid toe te zeggen niet langer te streven naar teruggang naar maximaal 80 lokale en regionale omroepen, maar dit afhankelijk te maken van het functioneren van specifieke omroepen? Met andere woorden, vindt de regering een uitkomst van bijvoorbeeld 150 goed functionerende omroepen ook acceptabel, of is het maximum van 80 een doel op zichzelf? Waarom heeft de regering gekozen voor snelle, initiële erkenning of concessies van 80 omroepen, en niet een proces van geleidelijke reductie van het huidige aantal van 300? Is de regering bereid om meer tijd (bijvoorbeeld 10 jaar) in te ruimen voor de reductie van het aantal omroepen, zodat zorgvuldiger het functioneren van specifieke, bestaande omroepen kan worden onderzocht en beoordeeld, maar omroepen ook langer de tijd krijgen zelfstandig verbeteringen door te voeren?
15. Kan de regering garanderen dat huidige (lokale) omroepen, mogelijk straks als deel van een grotere omroep, hun eigen dorps-, streek- of geloofsgebonden identiteit kunnen behouden?
16. Welke beperkingen in uit te zenden programma's gelden nu en/of in het nieuwe stelsel voor publieke lokale media, zodat zij niet met staatssteun concurreren met commerciële omroepen? Is dit in lijn met de wet- en regelgeving die hiervoor gelden voor de landelijke publieke omroep? Hoe wordt voorkomen dat publieke lokale omroepen met belastinggeld de lokale commerciële media uit de markt drukken?
17. De regering schrijft dat al in 2023 de 80 verzorgingsgebieden van de eventuele nieuwe omroepen in een convenant werden genoemd, voortkomend uit toepassing van het concept "*natuurlijke habitat van de burger*," waarvan er dus 80 in ons land werden geconstateerd.⁹ Uit welk(e) onderzoek(en) is dit concept en aantal afkomstig? Stelt de regering zich op het standpunt dat de overheid mag of moet bepalen welke 'natuurlijke habitats' burgers hebben? Moeten burgers en hun organisaties dat niet zelf bepalen? Met andere woorden: is de keuze voor deze 80 verzorgingsgebieden al niet een ongewenste inmenging van de overheid, beperking van de vrijheid van burgers, bevolking en hun autonome organisaties (het maatschappelijk 'middenveld')? Is het niet aan inwoners en lokale organisaties zelf om te bepalen welke lokale media zij willen hebben?
18. De NLCR heeft bij brief van 28 september 2026 aan de vaste commissie voor OCW aandacht gevraagd voor de toepassing per programmakanaal, handhaving en de gevolgen voor de lokale commerciële advertentiemarkt.¹⁰ De NLCR heeft met betrekking tot deze onderwerpen drie vragen aan de minister geformuleerd. Kan de regering deze vragen beantwoorden?
 - a. *"Het Commissariaat voor de Media bevestigde op 30 juni 2026 dat de programmanorm per individueel programmakanaal geldt, ongeacht de wijze van distributie. Kan de minister bevestigen dat dit ook geldt voor een tweede*

⁸ Kamerstukken I 2025/26, 36.917, E, p. 12.

⁹ Kamerstukken I 2025/26, 36.917, E, p. 43-44.

¹⁰ Brief NLCR aan de vaste commissie voor OCW d.d. 28 september 2026 (182541).

DAB+-kanaal van een lokale of regionale publieke omroep, en dat elk kanaal afzonderlijk aan de norm moet voldoen?"

- b. *"De vereenvoudiging van de norm en de structurele bekostiging nemen de belangrijkste verklaring weg voor het beperkte toezicht van de afgelopen jaren. Hoe wordt het Commissariaat in staat gesteld de norm daadwerkelijk te handhaven, en wordt over de uitkomsten van dat toezicht gerapporteerd?"*
- c. *"Bij de behandeling in de Tweede Kamer op 23 juni 2026 zegde de minister toe binnen drie jaar na de start van het nieuwe stelsel te analyseren wat de gevolgen zijn voor de lokale commerciële advertentiemarkt en, bij verdringing van lokale commerciële media, de reclamemogelijkheden van lokale publieke omroepen aanvullend te beperken (Handelingen II 2025/26, nr. 85, item 38; de motie op stuk nr. 34 is daarop ingetrokken). Kan de minister deze toezegging bevestigen, aangeven hoe zij de analyse opzet, en toezeggen dat de niet-landelijke commerciële radiosector daarbij wordt betrokken?"*

19. Ten aanzien van de pbo's leven in de sector nog zorgen over het wetsvoorstel. Kan de regering:

- a. ervoor zorgen dat er een wettelijk voorgeschreven procedure voor de benoeming van het eerste pbo komt?
- b. er duidelijke minimumvereisten voor informatieverstrekking, reactietermijnen, toezicht en escalatie tussen of voor pbo's en omroepen komen?
- c. garanderen dat een pbo volledige onafhankelijkheid krijgt ten opzichte van bestuur, Raad van Toezicht en hoofdredacteur van lokale omroepen?
- d. garanderen dat het pbo tijdig, volledig en controleerbaar wordt geïnformeerd, met inzicht in het media-aanbod en de journalistieke aanwezigheid per gemeente, kern of wijk?
- e. garanderen dat het pbo rechtstreeks en actueel toegang krijgt tot de voor zijn wettelijke taak relevante gegevens?
- f. vastleggen dat een omroep binnen een vaste termijn schriftelijk en gemotiveerd op bevindingen en adviezen van het pbo moeten reageren.

20. De minister schrijft dat de regering verwacht dat de NLPO een bemiddelende rol kan vervullen wanneer een pbo niet over de benodigde informatie beschikt of anderszins onvoldoende in staat wordt gesteld zijn wettelijke taak uit te oefenen.¹¹ Dit roept in de sector nog de volgende vragen op, die de leden van de BBB-fractie graag aan de regering stelt:

- a. Op grond waarvan acht de regering de NLPO voldoende onafhankelijk en onpartijdig om te bemiddelen in een geschil tussen een pbo en het bestuur, de directie of de hoofdredactie van een omroep, terwijl omroepbestuurders en directeuren binnen de NLPO structureel zijn vertegenwoordigd en pbo's niet? Is een onafhankelijke geschillencommissie niet wenselijker?
- b. Hoe wordt onafhankelijke behandeling gewaarborgd wanneer een bestuurder of directeur die partij is bij een geschil zelf lid is van het College van Omroepen en de overige leden zijn directe sectorcollega's? Waarom is niet gekozen voor een externe onafhankelijke bemiddelaar of geschillencommissie?
- c. Kan een pbo zich rechtstreeks tot het Commissariaat voor de Media wenden wanneer het structureel onvoldoende informatie ontvangt, adviezen of bevindingen zonder gemotiveerde reactie terzijde worden gelegd of bemiddeling

¹¹ Kamerstukken I 2025/26, 36.917, E, p. 6.

door de NLP0 niet tot een oplossing leidt? Kan het Commissariaat dan binnen een bepaalde termijn herstelmaatregelen opleggen?

21. Kan de regering bevestigen dat medewerkers van lokale omroepen nu niet onder de CAO voor het Omroeperspersoneel vallen? Zij voeren in essentie hetzelfde journalistieke werk uit als hun collega's bij landelijke omroepen. Is de regering bereid en kan de regering ervoor zorgen dat medewerkers van lokale (en regionale) omroepen onder de CAO voor het Omroeperspersoneel gaan vallen?
22. Waarom moeten lokale omroepen al eind 2026 een meerjarenplan indienen, terwijl hun gemeentelijke financiering voor 2028-2032 mogelijk nog niet bekend is? Hoe voorkomt de regering dat hierdoor lokale omroepen financieel in de problemen komen? Overweegt de regering ook voor de langere termijn een regeling voorstellen hoe onvoorspelbare of veranderende gemeentelijke bijdragen door de omroepen in hun meerjarenplannen kunnen worden opgenomen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de fractie van de VVD hebben naar aanleiding van de nota naar aanleiding van het verslag¹² de volgende vervolgvragen.

1. De regering stelt dat de NLP0 geen openbaar gezag uitoefent, maar de organisatie krijgt wel een centrale systeemfunctie bij beleidsvorming, ondersteuning, advisering en evaluatie. Welke specifieke eisen worden gesteld aan de deskundigheid, regionale representativiteit en onafhankelijkheid van bestuur en raad van toezicht van de NLP0? Acht de regering het wenselijk deze waarborgen wettelijk te verankeren in plaats van uitsluitend via governancecodes en profielschetsen, vragen de leden van de VVD-fractie.
2. Professionalisering is noodzakelijk, maar mag niet leiden tot institutionalisering. De lokale omroep ontleent zijn waarde niet alleen aan professionele journalistiek, maar ook aan vrijwilligers, verenigingen en lokale gemeenschappen, menen deze leden. Kan de regering toelichten waarom voor financiële gezondheid, bereik en journalistieke kwaliteit wel evaluatie-indicatoren worden ontwikkeld, maar niet voor het behoud van vrijwilligers, lokale netwerken en maatschappelijke betrokkenheid?
3. De regering kiest voor een wetsevaluatie zeven jaar na inwerkingtreding. Zeven jaar is echter best lang. Zou het niet mogelijk zijn om na bijvoorbeeld drie jaar een onafhankelijke tussenevaluatie uit te voeren om te kunnen vaststellen of zich ongewenste neveneffecten voordoen, zodat tijdig kan worden bijgestuurd? Daarbij zou wat de leden van de fractie van de VVD betreft niet alleen gekeken moeten worden naar de ontwikkeling van de publieke streekomroepen, maar ook naar mogelijke marktverstoring: wat zijn de gevolgen voor commerciële lokale media, zoals huis-aan-huisbladen, lokale nieuwsplatforms en commerciële omroepen, en blijft de pluriformiteit van het totale lokale media-aanbod behouden?
4. De regering noemt veel procedurele waarborgen voor lokale herkenbaarheid, journalistieke kwaliteit en doelmatige besteding van middelen. Kan de regering concreet aangeven aan welke meetbare criteria in 2033 moet zijn voldaan om te kunnen concluderen dat deze omvangrijke stelselwijziging daadwerkelijk succesvol is geweest?
5. Hoewel het pbo volgens de regering de belangrijkste waarborg is voor lokale verankering en representativiteit, krijgt het vooral een signalerende en adviserende

¹² *Kamerstukken I 2025/26, 36.917, E.*

rol. De NLPO daarentegen stelt het concessiebeleidsplan op, adviseert bij aanwijzingen, begeleidt professionalisering en kan aanvullende evaluaties initiëren. Daardoor ontstaat volgens de leden van de VVD-fractie het beeld dat de lokale vertegenwoordiging vooral mag meepraten, terwijl de landelijke systeemorganisatie feitelijk de meeste invloed krijgt. Deze leden vragen daarom of de *checks-and-balances* voldoende zijn: waarom krijgt het pbo, dat de lokale gemeenschap vertegenwoordigt, relatief beperkte bevoegdheden, terwijl de NLPO een veel sterkere positie krijgt binnen het nieuwe bestel?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de fractie van D66 hebben naar aanleiding van de nota naar aanleiding van het verslag¹³ nog enkele vervolgvragen.

De leden van de D66-fractie onderschrijven de doelstelling van het wetsvoorstel om te komen tot een professionelere, financieel sterkere en journalistiek robuustere lokale publieke mediasector. Deze leden vragen de regering hoe zij kan waarborgen dat de gekozen sturings- en governanceconstructie in de praktijk daadwerkelijk bijdraagt aan deze doelstelling en niet leidt tot een toename van systeemlasten, bestuurlijke drukte of vermindering van lokale autonomie.

Verder vragen deze leden aan de hand van welke concrete indicatoren de regering zal beoordelen of de stelselwijziging daadwerkelijk leidt tot versterking van de lokale journalistieke functie en niet primair tot uitbreiding van bestuurlijke, organisatorische of ondersteunende capaciteit.

Welke mogelijkheden hebben lokale omroepen om signalen af te geven wanneer uitvoeringskaders, richtlijnen of voorwaarden in de praktijk belemmerend werken voor de uitvoering van hun publieke mediaopdracht, en hoe wordt geborgd dat dergelijke signalen daadwerkelijk tot aanpassing kunnen leiden?

Op welke wijze wordt geëvalueerd of de beoogde opbrengsten van schaalvergroting en samenwerking opwegen tegen eventuele extra uitvoeringslasten, transitiekosten en bestuurlijke complexiteit, vragen de leden van de fractie van D66 tot slot.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de fractie van het CDA hebben naar aanleiding van de nota naar aanleiding van het verslag¹⁴ nog enkele aanvullende vragen.

In de nota is opgenomen dat lokale omroepen momenteel voortvarend participeren in de beoogde stelselherziening.¹⁵ Tegelijkertijd constateren deze leden dat de vorming van streekomroepen in de praktijk een complex proces kan zijn, waarbij verschillen in organisatiecultuur, redactionele werkwijze, vrijwilligersstructuur en lokale identiteit een rol kunnen spelen (zoals in de regio Breda en bij de vorming van streekomroep Zoetermeer-Lansingerland). Kan de regering reflecteren op deze processen en haar verwachting uiteenzetten van de beoogde schaalvoordelen in situaties waarin de samenwerking of fusievorming binnen een verzorgingsgebied moeizaam verloopt?

In de nota naar aanleiding van het verslag is tevens opgenomen dat de NLPO een bemiddelende rol kan vervullen wanneer een pbo onvoldoende in staat is zijn taak effectief uit te oefenen.¹⁶ Kan de regering nader toelichten op welke wijze de NLPO wordt geëquipeerd om deze bemiddelende rol in de praktijk te vervullen?

De leden van de CDA-fractie achten het van belang dat binnen nieuwe streekomroepen ruimte blijft bestaan voor lokale edities en aanvullende programma's. Tegelijkertijd

¹³ *Kamerstukken I 2025/26*, 36.917, E.

¹⁴ *Kamerstukken I 2025/26*, 36.917, E.

¹⁵ *Kamerstukken I 2025/26*, 36.917, E, p. 37.

¹⁶ *Kamerstukken I 2025/26*, 36.917, E, p. 39.

vragen deze leden aandacht voor de uitvoerbaarheid van het nieuwe model. Zij hebben eerder gevraagd in hoeverre de ruimte voor lokale edities en aanvullende programmakanalen ertoe kan leiden dat de beoogde vermindering van het aantal omroepen zich niet vertaalt in een vergelijkbare vermindering van het aantal te distribueren kanalen. Kan de regering nader uiteenzetten hoe wordt voorkomen dat de beoogde schaalvergroting (van ruim 220 naar 80 omroepen) in de praktijk resulteert in een aanzienlijke groei van het aantal afzonderlijke lokale kanalen met een eigen distributiebehoefte?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van FVD

De leden van de fractie van FVD hebben naar aanleiding van de nota naar aanleiding van het verslag¹⁷ de volgende vervolgvragen.

1. De leden vroegen de regering hoe de verplichte afstemming op het concessiebeleidsplan van de NLP0 zich verhoudt tot de onafhankelijkheid van overheidsinvloeden. De regering antwoordt dat het plan samenwerking en coördinatie bevordert en geen algemeen verbindende voorschriften bevat.¹⁸ Onvoldoende afstemming kan echter op grond van de artikelen 2.87n, 2.87p en 2.87q leiden tot afwijzing van een aanvraag. Kunnen deze leden hieruit concluderen dat de landelijke koers van de NLP0 wel degelijk gevolgen kan hebben voor het verkrijgen van een aanwijzing, ook zonder algemeen verbindende voorschriften?
2. De regering benadrukt dat de minister van OCW de aanwijzing van een lokale omroep niet kan intrekken.¹⁹ Een aanwijzing geldt echter voor vijf jaar.²⁰ Kunnen de leden van de FVD-fractie concluderen dat het Commissariaat een aanvraag voor de volgende aanwijzingsperiode kan afwijzen wegens onvoldoende afstemming op het concessiebeleidsplan van de NLP0, waardoor de omroep haar publieke status en bijbehorende rijksbekostiging verliest?
3. De leden vroegen tevens naar mogelijke overheidsinvloed via de verplichte afstemming en de prestatieovereenkomst. De regering antwoordt dat de prestatieovereenkomst tussen de minister en de NLP0 niet kan gaan over de inhoud van het media-aanbod.²¹ Artikel 2.87g voorziet wel in afspraken over de inzet van de NLP0. Kunnen deze leden hieruit concluderen dat de minister binnen deze inhoudelijke beperking invloed kan uitoefenen op de wijze waarop de NLP0 haar samenwerking en coördinatie organiseert en daarmee indirect op de inrichting van het lokale omroepbestel?
4. De leden vroegen waarom afhankelijkheid van rijksfinanciering en landelijke instellingen minder riskant zou zijn dan gemeentelijke financiering. De regering wijst op de vijfjarige financiële continuïteit voor lokale omroepen.²² Artikel 2.170c bepaalt daarnaast dat de minister jaarlijks het NLP0-budget vaststelt en daaraan schriftelijke voorwaarden kan verbinden. Kunnen de leden hieruit concluderen dat de vijfjarige zekerheid voor lokale omroepen de financiële sturingsmogelijkheden van de minister tegenover hun landelijke samenwerkings- en coördinatieorgaan niet wegneemt?
5. De leden van de fractie van FVD vroegen ook welke invloed gemeenten behouden en waarom het maximaal aantal verzorgingsgebieden, de gebiedsindeling en de bekostigingsverdeling niet in de formele wet worden vastgelegd. De regering verwijst naar aanvullende gemeentelijke subsidies en naar de flexibiliteit van algemene maatregelen van bestuur.²³ Gemeentelijke subsidievoorwaarden moeten bovendien passen

¹⁷ *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E.

¹⁸ *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E, p. 40.

¹⁹ *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E, p. 41.

²⁰ *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E, p. 42.

²¹ *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E, p. 41.

²² *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E, p. 42.

²³ *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, E, p. 42.

binnen het concessiebeleidsplan van de NLP0. Kunnen deze leden hieruit concluderen dat het voorgestelde stelsel de gemeentelijke beleidsruimte ondergeschikt maakt aan landelijke kaders voor gebiedsindeling, basisbekostiging en aanvullende subsidievoorwaarden?

Vragen en opmerkingen van het lid van de fractie van OPNL

Het lid van de fractie van OPNL heeft met interesse kennisgenomen van de beantwoording van de vragen over de versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau.²⁴ Naar aanleiding van deze nota naar aanleiding van het verslag heeft dit lid een aantal vervolgvragen. Deze vragen hebben onder meer betrekking op praktische zaken in de nieuwe systematiek voor streekomroepen.

1. Het lid van de OPNL-fractie is verheugd dat de regering verklaart dat bij de verdeelsleutel van de middelen expliciet rekening is gehouden met dunner bevolkte gebieden. Het antwoord dat de indeling in verzorgingsgebieden uit de sector zelf voortkomt,²⁵ neemt de zorg over evenredigheid echter niet weg. Daarmee is nog niet aangetoond dat de gekozen schaal en indeling in iedere regio passend zijn en of lokale berichtgeving overal op peil blijft.

Op grond van welke vergelijking met alternatieve vormen van samenwerking concludeert de regering dat de gekozen indeling het meest geschikt is? Hoe voorkomt de regering dat schaalvergroting in bepaalde regio's leidt tot een onevenredige afname van berichtgeving die is toegespitst op een specifieke kern of gemeente?

2. De regering stelt zich op het standpunt dat de stelselherziening de lokale herkenbaarheid ten goede komt. Ter illustratie wijst de regering op artikel 2.87n, eerste lid, van het wetsvoorstel, waarin staat dat het beleidsplan bijzondere aandacht moet hebben voor de journalistieke inhoud in elke gemeente van het verzorgingsgebied, mede gelet op geografische en sociaal-culturele verscheidenheid.²⁶ Een voornemen in een beleidsplan biedt echter geen zekerheid over het aanbod in de praktijk, met name in kleinere gemeenten en kernen, meent het lid van de fractie OPNL.

Hoe wordt beoordeeld of iedere gemeente daadwerkelijk voldoende herkenbare journalistieke aandacht krijgt en wat zijn mogelijke consequenties als de omroep de voornemens uit het beleidsplan niet waarmaakt?

3. Verder stelt de regering dat programmatisch differentiëren mogelijk blijft in het nieuwe stelsel. Het wetsvoorstel regelt dat een lokale omroep één organisatie vormt voor het verzorgingsgebied als geheel, terwijl het media-aanbod daarbinnen programmatisch kan worden toegespitst op afzonderlijke gemeenten of doelgroepen. De keuze voor dergelijke programmatische differentiatie is aan de lokale publieke omroep, die op deze wijze kan aansluiten bij de behoeften in het lokale verzorgingsgebied.²⁷

Hoe waarborgt de regering dat kleinere kernen voldoende aandacht blijven krijgen? Nu de keuze voor programmatische differentiatie bij de streekomroep ligt, is niet verzekerd dat het aanbod voor deze kernen op peil blijft.

4. Gemeenten kunnen aanvullende middelen beschikbaar stellen. Tegelijk moeten toekomstige streekomroepen al bij hun aanvraag een begroting voor vijf jaar indienen, terwijl gemeentelijke besluitvorming over een eventuele bijdrage tijd

²⁴ *Kamerstukken I 2025/26*, 36.917, E.

²⁵ *Kamerstukken I 2025/26*, 36.917, E, p. 43.

²⁶ *Kamerstukken I 2025/26*, 36.917, E, p. 13.

²⁷ *Kamerstukken I 2025/26*, 36.917, E, p. 45.

vergt. Dat roept vragen op over de uitvoerbaarheid en over de grens tussen rijksbekostiging en gemeentelijke aanvulling.

- a. Kan de regering bevestigen dat aanvullende gemeentelijke bekostiging vrijwillig is en dat iedere gemeente ook zonder zo'n bijdrage op de reguliere uitvoering van de lokale publieke mediaopdracht kan rekenen? Hoe kunnen aanvragers een sluitende meerjarenbegroting opstellen zolang eventuele gemeentelijke bijdragen nog niet vaststaan?
 - b. Indien de regering het bovenstaande niet kan bevestigen, welke extra middelen worden dan voor gemeenten vrijgemaakt voor deze extra taak?
 - c. Hoe onderbouwt de regering dat de rijksbijdrage voldoende is voor de reguliere uitvoering, inclusief journalistieke aandacht voor alle gemeenten binnen een verzorgingsgebied?
5. De aanvraagprocedure begint op 15 november 2026 en loopt tot het einde van het jaar. De daadwerkelijke aanwijzing volgt na de zomer van 2027.²⁸ Indien een gemeente tussentijds aanvullende middelen beschikbaar stelt, kan op dit moment bij de keuze tussen de aanvragers niet worden meegewogen wat zij met die aanvullende middelen van plan zijn te doen. De meerjarenbegroting moet immers al eerder zijn ingediend.

Kan de regering toezeggen in de aanvraagprocedure ruimte te laten om de meerjarenbegroting te actualiseren wanneer dergelijke nieuwe structurele middelen beschikbaar komen?

6. De toekomstige streekomroep voor de Waddeneilanden kent een aantal praktische uitdagingen die nergens anders in Nederland voorkomen. Theoretisch gaat het om vijf gemeenten, maar in de praktijk zijn het afzonderlijke eilanden met een uitgestrekt verzorgingsgebied. Journalistieke aanwezigheid op de eilanden betekent reizen per boot en lange reistijden, waarbij reizen tussen de eilanden onderling veelal niet rechtstreeks mogelijk is, maar via vier havens op de vaste wal verloopt: Den Helder, Harlingen, Holwert en Lauwersoog. Dat maakt dat ook verblijfkosten niet ondenkbaar zijn. Tegelijkertijd moet elk eiland herkenbaar terugkomen in de streekomroep, met alle eisen en wensen van dien.

Op welke manier wordt in de systematiek voor de streekomroep expliciet rekening gehouden met de geografische uitdagingen en unieke situatie van het Waddengebied, vraagt het lid van de fractie van OPNL tot slot.

De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zien de beantwoording van de vragen met belangstelling tegemoet. Met het oog op het verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om het wetsvoorstel met prioriteit te behandelen,²⁹ ontvangen genoemde leden de nota naar aanleiding van het tweede verslag graag **uiterlijk woensdag 21 oktober 2026, 16.00 uur**.

De voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Rietkerk

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
De Graag

²⁸ Zie <https://www.cvdm.nl/sector/publieke-omroepen/lokale-omroep/streekomroepvorming/>.

²⁹ *Kamerstukken I* 2025/26, 36.917, C.